

RIVM-symposium

Knaagdieren en Zoönosen

Al sinds 2007 wordt in ons land jaarlijks de Staat van Zoönosen gepresenteerd door de NVWA en het RIVM. Daarin worden de huidige ontwikkelingen van zoönosen in Nederland geïnventariseerd. Rondom de uitreiking van de Staat van Zoönosen werd op 23 november 2017 een dagvullend symposium georganiseerd door het RIVM, met als thema Knaagdieren en Zoönosen.

Staat van Zoönosen: wat zijn de laatste ontwikkelingen?

De afgelopen jaren zijn er in Nederland meerdere nieuwe zoönosen (ziekten die kunnen worden overgebracht van dieren op mensen) opgedoken. Specifiek in 2016 gaat het om vier tot dusver voor ons land onbekende ziekteverwekkers. Voor het eerst werd de bacterie *Brucella canis* vastgesteld bij honden afkomstig uit Oost-Europa. De verwante bacterie *Brucella suis* is tevens bij een hond vastgesteld. Vermoedelijk heeft de besmetting met *B. suis* plaatsgevonden door rauw hazenvlees in het voer aan te bieden. In beide gevallen heeft er geen overdracht op de mens plaatsgevonden. Er is echter wel een eerste aantal infecties met het humane Seoulvirus (een variantie van het hantavirus) vastgesteld, allemaal bij mensen die in aanraking kwamen met ratten als huisdier of in een fokkerij. Ook is voor het eerst tick-borne encephalitis (TBE) van Nederlandse oorsprong gerapporteerd. Deze ziekte werd voorheen slechts in het buitenland opgelopen.

Symposium: Knaagdieren en Zoönosen

Tijdens het symposium, dat ieder jaar een ander thema heeft, werd deze keer uitgelicht wat de rol is van knaagdieren in de overdracht van zoönosen. Deze informatie werd niet alleen gedeeld met het publiek via verscheidene presentaties, maar ook in kleinschalige workshops waarbij wat meer interactie mogelijk was. Het werd een drukbezochte, leerzame dag, waarbij (dieren)artsen, onderzoekers, be-

leidsmedewerkers en natuurlijk het KAD aanwezig waren. Hieronder vindt u een selectie van de onderwerpen die de revue passeerden.

In de eerste presentatie werd het publiek bijgepraat over de ophanden zijnde landelijke monitoring van ratten, gevolgd door de laatste testresultaten van *Leptospira* spp. en andere zoönotische ziekteverwekkers in verschillende soorten wilde knaagdieren. Vervolgens werd er aandacht geschonken aan de blootstelling aan deze zoönosen bij muskusrat- en beverratbestrijders in Nederland. Deze beroepsgroep loopt vanwege de vrijwel dagelijkse blootstelling aan oppervlaktewater meer dan gemiddeld risico op een besmetting met *Leptospira* of hantavirus. Het aantal van deze bestrijders dat een dergelijke infectie heeft doorgemaakt bleek echter veel lager dan verwacht. Desondanks is het aantal humane besmettingen met hantavirus en Leptospiren in de algemene populatie verhoogd ten opzichte van de periode vóór 2014.

De daaropvolgende workshop had een wat meer praktische insteek: wat houdt het werk van muskusratbestrijders nou eigenlijk in? Beverratten zijn inmiddels grotendeels teruggedrongen tot aan de Duitse grens. Het streven is om ook een dergelijke sterke reductie van muskusratten te weeg te brengen. Aangevuld met vele voorbeelden uit de dagelijkse praktijk zorgde deze workshop voor een erg interessant en leerzaam intermezzo. Na de pauze werd het publiek over de lunchdip heen geholpen door opnieuw het belang van IPM uit te leggen en te benadrukken, wederom ondersteund door de nodige praktijkvoorbeelden. De middag werd afgesloten met een uiteenzetting over de ziekte van Lyme en, als klap op de vuurpijl, de uitreiking van de Staat van Zoönosen editie 2016.

